

Emerytura pomostowa

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

KOGO DOTYCZY?

- I. Osoby, która urodziła się po 31 grudnia 1948 r. i spełniła łącznie następujące warunki:
    1. osiągnęła wiek emerytalny – co najmniej 55 lat w przypadku kobiet i 60 lat w przypadku mężczyzn
    2. udowodniła okresy składkowe i nieskładkowe – co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn
    3. przed 1 stycznia 1999 r. wykonywała prace w szczególnych warunkach (w szczególnym charakterze) wymienione w przepisach dotychczasowych lub prace w szczególnych warunkach (o szczególnym charakterze) wymienione w ustawie o emeryturach pomostowych
    4. po 31 grudnia 2008 r. wykonywała prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienione w ustawie o emeryturach pomostowych
    5. udowodniła co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienionych powyżej w podpunktach 3 lub 4
    6. rozwiązała stosunek pracy
  - albo
  - II. Osoby, która urodziła się po 31 grudnia 1948 r. i spełniła łącznie następujące warunki:
    1. udowodniła okresy składkowe i nieskładkowe wynoszące co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn
    2. przed 1 stycznia 1999 r. wykonywała prace w szczególnych warunkach (w szczególnym charakterze) wymienione w przepisach dotychczasowych lub prace w szczególnych warunkach (o szczególnym charakterze) wymienione w ustawie o emeryturach pomostowych
    3. po 31 grudnia 2008 r. wykonywała prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienione w ustawie o emeryturach pomostowych
    4. rozwiązała stosunek pracy
- oraz
- spełniła pozostałe warunki zróżnicowane w zależności od rodzaju wykonywanej pracy, tj.:
- osoba wykonująca pracę w powietrzu, na statkach powietrznych jako personel pokładowy lub jako pilot/instruktor:
    - 1) osiągnęła wiek wynoszący co najmniej 50 lat dla kobiet i 55 lat dla mężczyzn
    - 2) udowodniła okres pracy na statkach powietrznych jako personel pokładowy lub jako pilot/instruktor, wynoszący co najmniej 15 lat
    - 3) uzyskała zaświadczenie lekarza medycyny pracy o niezdolności do wykonywania pracy jako personel pokładowy lub jako pilot/instruktor
  - osoba wykonująca pracę w portach morskich przy przeładunku w ładowniach statku lub pracę operatorów żurawi wieżowych i dźwignic portowych albo stoczniowych:
    - 1) osiągnęła wiek co najmniej 55 lat
    - 2) udowodniła okres pracy w portach morskich przy przeładunku w ładowniach statku lub pracy operatorów żurawi wieżowych i dźwignic portowych lub stoczniowych, wynoszący co najmniej 15 lat
  - osoba wykonująca prace w hutnictwie wymienione w pkt 4–12 załącznika nr 1 do ustawy pomostowej:
    - 1) osiągnęła wiek co najmniej 55 lat
    - 2) udowodniła okres pracy w hutnictwie wymienionej w pkt 4–12 załącznika nr 1 do ustawy pomostowej, wynoszący co najmniej 15 lat
    - 3) uzyskała zaświadczenie lekarza medycyny pracy o niezdolności do wykonywania prac wymienionych w pkt 4–12 załącznika nr 1 do ustawy pomostowej
  - osoba wykonująca prace: nurka, kesoniarza, w komorach hiperbarycznych, rybaka morskiego, bezpośrednio przy przetwórstwie, rozbiórce lub usuwaniu materiałów zawierających azbest:
    - 1) osiągnęła wiek wynoszący co najmniej 50 lat dla kobiet i 55 lat dla mężczyzn

KOGO DOTYCZY?

- 2) udowodniła okres pracy nurka, kesoniarza, w komorach hiperbarycznych, rybaka morskiego, bezpośrednio przy przetwórstwie, rozbiórce lub usuwaniu materiałów zawierających azbest, wynoszący co najmniej 10 lat
- osoba wykonująca prace maszynistów pojazdów trakcyjnych wymienione w pkt 5 załącznika nr 2 do ustawy pomostowej:
  - 1) osiągnęła wiek wynoszący co najmniej 50 lat dla kobiet i 55 lat dla mężczyzn
  - 2) udowodniła okres pracy jako maszynista pojazdów trakcyjnych wymienionych w pkt 5 załącznika nr 2 do ustawy pomostowej, wynoszący co najmniej 15 lat
  - 3) uzyskała zaświadczenie lekarza medycyny pracy o niezdolności do wykonywania pracy jako maszynista pojazdów trakcyjnych
- osoba pracująca jako członek zawodowych ekip ratownictwa górskiego:
  - 1) osiągnęła wiek wynoszący co najmniej 50 lat dla kobiet i 55 lat dla mężczyzn
  2. udowodniła okres pracy jako członek zawodowych ekip ratownictwa górskiego, wynoszący co najmniej 10 lat
- osoba wykonująca prace górnicze:
  - 1) osiągnęła wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn
  - 2) udowodniła okres pracy górniczej wynoszący co najmniej 15 lat.

Prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która nie wykonywała po 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, jeżeli na dzień 1 stycznia 2009 r. miała wymagany okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wymienionej w załącznikach do ustawy o emeryturach pomostowych oraz (przed 1 stycznia 2009 r. lub po 31 grudnia 2008 r.) spełniła pozostałe warunki wymienione w pkt I ppkt 1, 2, 6 lub w odpowiednich podpunktach punktu II.

JAKIE DOKUMENTY SĄ WYMAGANE?

- Wniosek o emeryturę pomostową – pobierz ze strony www.zus.pl lub zaloguj się do Platformy Usług Elektronicznych ZUS (PUE), by złożyć wniosek elektronicznie. Formularz wniosku jest również dostępny w punkcie informacyjnym w sali obsługi klientów w każdej jednostce organizacyjnej ZUS
- informacja dotycząca okresów składkowych i nieskładkowych
- dokumenty potwierdzające okresy m.in.: pracy/ prowadzenia działalności pozarolniczej/ służby wojskowej/ pobierania zasiłku dla bezrobotnych/ urlopu wychowawczego/ nauki w szkole wyższej
- dokumenty potwierdzające okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze
- dokumenty potwierdzające osiągnięte wynagrodzenie przed 1 stycznia 1999 r.
- zaświadczenie lekarza medycyny pracy o orzeczonej niezdolności do wykonywania prac w szczególnych warunkach/ szczególnym charakterze.

KIEDY ZŁOŻYĆ DOKUMENTY?

Nie wcześniej niż na 30 dni przed spełnieniem warunków do przyznania świadczenia lub zamierzonym terminem przejścia na emeryturę.

Jeżeli wniosek zostanie złożony wcześniej, organ rentowy wyda decyzję o odmowie prawa do świadczenia, wskazując, które warunki nie zostały spełnione.

Jeżeli wniosek zostanie złożony w kolejnych miesiącach po spełnieniu warunków do emerytury, prawo do świadczenia zostanie ustalone od miesiąca zgłoszenia wniosku.

GDZIE I W JAKI SPOSÓB ZŁOŻYĆ DOKUMENTY?

- Wniosek można złożyć:
- osobiście lub przez pełnomocnika w dowolnej jednostce organizacyjnej ZUS (pisemnie lub ustnie do protokołu)
  - za pośrednictwem: operatora pocztowego, polskiego urzędu konsularnego
  - w formie dokumentu elektronicznego przez PUE.

JAK I KIEDY ZUS ZAŁATWI SPRAWĘ?

Wniosek rozpatruje organ rentowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej lub jednostka organizacyjna Zakładu wyznaczona przez Prezesa ZUS. Po analizie wniosku i załączonej dokumentacji oraz ewentualnym przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

CZY MOŻNA SIĘ ODWOŁAĆ?

Od decyzji przysługuje odwołanie, które należy wnieść pisemnie lub ustnie do protokołu, za pośrednictwem jednostki organizacyjnej ZUS, która wydała decyzję, do sądu okręgowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji. Postępowanie odwoławcze jest wolne od opłat.

INFORMACJE DODATKOWE

Prawo do emerytury pomostowej ustaje z dniem poprzedzającym dzień osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego lub dniem poprzedzającym dzień nabycia prawa do emerytury.

Do okresów pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów służby wojskowej.

Osoba, która udowodniła wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przez okres co najmniej 15 lat i nie skorzystała z możliwości nabycia prawa do emerytury wcześniejszej, emerytury pomostowej lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego ma prawo do rekompensaty ustalonej jako dodatek do kapitału początkowego uwzględnianego przy obliczeniu emerytury powszechnej. Aby uzyskać bliższe informacje, przejdź do karty rekompensata z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Prawo do emerytury ulega zawieszeniu w przypadku podjęcia zatrudnienia w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze

Przy ustalaniu prawa do emerytury pomostowej okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

Wniosek może zostać wycofany, jednakże nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji organu rentowego, tj. w przypadku, gdy nie zostało złożone odwołanie do sądu – w terminie miesiąca od daty doręczenia decyzji.

Przy załatwianiu formalności można skorzystać z pomocy pracowników ZUS:

- w Centrum Obsługi Telefonicznej
    - pod numerem telefonu 22 560 16 00 (opłata za połączenie jest zgodna z planem taryfikacyjnym danego operatora)
    - za pośrednictwem e-maila cot@zus.pl
    - przez komunikator Skype na stronie www.zus.pl lub pod [zus_centrum_obsługi_tel](https://www.zus.pl/centrum_obsługi_tel)
    - przez czat na stronie www.zus.pl
  - konsultanci są dostępni w dni robocze: pon.– pt. w godz. 7.00–18.00
  - w najbliższej jednostce organizacyjnej ZUS
- lub uzyskać informację na stronie internetowej www.zus.pl.

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych
- Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze
- Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych.

Niniejsza karta ma charakter informacyjny i nie stanowi podstawy do wnoszenia roszczeń o świadczenia.